

Raad van State
De vice-president, mr. J.P.H. Donner
en voorzitter Sectie II, mr. L.F.M. Verhey
Kneuterdijk 22
2514 EN Den Haag

Den Haag: 26 februari 2014

Betreft: Standpunt VAN Speelautomaten Branche-organisatie inzake wetsvoorstel Kansspelen op Afstand

Weledelgestrengde heren,

Op 14 februari 2014 heeft het kabinet besloten het wetsvoorstel 'kansspelen op afstand' (hierna: Koa) aan uw Raad om advies voor te leggen. De VAN Speelautomaten Branche-organisatie (hierna: VAN) neemt hierbij de vrijheid zijn standpunt inzake dit voorstel onder uw aandacht te brengen. Dit standpunt is gebaseerd op het wetsvoorstel zoals dat op 31 mei 2013 in het kader van de internetconsultatie is gepubliceerd, maar naar verluidt zijn de onderdelen van het voorstel waarop onze kritiek zich richt, ongewijzigd gebleven.

De VAN kan zich vinden in het doel van het wetsvoorstel om kansspelen op afstand te reguleren. De VAN constateert evenwel dat met dit voorstel voor de speelautomatenbranche een dermate ongelijke situatie wordt gecreëerd dat van eerlijke concurrentie geen sprake meer kan zijn. Dit speelt zich af op vier niveaus:

1. Productaanbod (online versus landbased aanbod)
2. Gedifferentieerd kansspelbelastingtarief (20% online, versus 29% landbased)
3. Registratie, identificatie en centraal register
4. Startpositie bij vergunningverlening

Ad 1. Productaanbod

Aan 'kansspelen op afstand' worden in het wetsvoorstel veel minder beperkingen opgelegd dan aan fysieke kansspelautomaten. De strenge normering van het Speelautomatenbesluit (de art. 12 en 13) blijft onverminderd van kracht. Op deze wijze kan geen sprake zijn van een eerlijke concurrentiepositie. De VAN pleit voor gelijke behandeling van beide vormen van kansspelen op het punt van normering (inzet, winst en uurverlies) en spelaanbod (poker, betting, live gaming).

In het geval van blijvende ongelijke behandeling kan straks de bezoeker van een café op ieder - met internet communicerend – tablet of smartphone etc. alle casinospelen en weddenschappen oproepen die de diverse online operators hebben te bieden, terwijl in datzelfde café ook twee 'art. 12 automaten' staan die met al hun voorgeschreven beperkingen voor de internetsspeler nauwelijks meer interessant zijn.

De VAN heeft er dan ook herhaaldelijk op aangedrongen de noodzakelijke wijziging van de wettelijke regels ten aanzien van kansspelautomaten te laten samenvallen met de behandeling van het onderhavige wetsvoorstel.

Ad 2. Gedifferentieerd kansspelbelastingtarief

In het wetsvoorstel wordt een gedifferentieerd fiscaal tarief geïntroduceerd: 20% kansspelbelasting (over de omzet) voor de online aanbieders terwijl voor de landbased sector het huidige tarief van 29% blijft gehandhaafd¹. Het enige argument dat het kabinet ter rechtvaardiging van deze ongelijke behandeling aanvoert, is dat met een tarief van 20% een kennelijk aanvaardbaar niveau van kanalisatie wordt bereikt van 80%. Om de blijkbaar veronderstelde neiging onder de online aanbieders zich niet aan de Nederlandse jurisdictie te onderwerpen enigszins te beteugelen wordt hen een aanzienlijk belastingvoordeel gegund. Dit lijkt de VAN geen valide argument; bezitters van een Porsche of Ferrari hebben wellicht de neiging zich niet altijd aan de Nederlandse maximumsnelheden te houden, maar hen wordt ter aanmoediging om dat wel te doen geen verlaging van de wegenbelasting in het vooruitzicht gesteld. Het voorgestelde gedifferentieerde tarief is in strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Een gelijk speelveld is in elke markt van groot belang. Dan dienen er ook geen verschillen in belasting te zijn². Tegen overtredingen moet streng worden opgetreden. Een kanalisatie van 100% zou dan ook het enige streven moeten zijn, zeker gezien 'de beloning' voor online aanbieders die illegaal blijven. Zij hoeven geen kansspelbelasting af te dragen. In die gevallen worden de spelers namelijk belast.

Indien het gedifferentieerde tarief uiteindelijk wordt gehandhaafd, is sprake van (in beginsel verboden) staatssteun: met staatsmiddelen (i.c. belastingvoordeel) worden bepaalde ondernemingen bevoordeeld. Een sector die internationaal opereert en waar diverse partijen goed verdienen wordt door de staat gesteund, ten koste van de al sinds jaar en dag actieve en legale landbased sector waar als gevolg van de invoering van de kansspelbelasting en andere overheidsmaatregelen het water aan de lippen staat. Dit is op geen enkele wijze te rechtvaardigen.

Bovendien is het nog maar de vraag of de Europese Commissie en later – in geval van goedkeuring door de Commissie - het Europees Hof van Justitie, akkoord gaan met deze staatssteun. De casus Denemarken die nu bij het Europees Hof aanhangig is, laat zich wegens andere marktomstandigheden niet direct vergelijken met de onderhavige situatie. Wel zal er vanwege een te verwachten beroepsprocedure lang onzekerheid blijven bestaan of de 20% kansspelbelasting gehandhaafd kan blijven.

¹ Tegen de invoering van kansspelbelasting van 29% over de omzet van kansspelautomaten i.p.v. BTW per 1 juli 2008 zijn via de VAN overigens proefprocedures aangespannen, thans aanhangig bij de Hoge Raad (zie o.a. uitspraken Hof Amsterdam van 19 juli 2008, 2012:BX1893 en 1902).

² Aldus ook het argument van de regering bij de invoering van de kansspelbelasting genoemd in de vorige noot.

Ad 3. Registratie, identificatie en centraal register

Het onderhavige wetsvoorstel beoogt primair kansspelen op afstand te reguleren, maar tegelijkertijd regelt het een aantal onderwerpen die tevens betrekking hebben op speelautomatenhallen en casino's. Daarbij wordt echter de werkwijze bij online kansspelen als uitgangspunt genomen.

De voorgestelde regels met betrekking tot registratie, identificatie van spelers en het centraal register in onderlinge samenhang bezien, betekenen dat voor vergunninghouders van een speelautomatenhal exact hetzelfde regime zal worden gehanteerd als voor de aanbieders van online kansspelen. Het gaat hierbij evenwel om volstrekt andere producten zoals hiervoor onder punt 1 is aangevoerd. Dan is het naar de mening van de VAN van tweeën één: òf in een speelautomatenhal mogen gelijksoortige kansspelen worden aangeboden als waartoe de online aanbieders zijn gerechtigd, òf het regime voor de speelautomatenhallen wordt aangepast aan het veel meer beperkte aanbod. In de huidige opzet is ook hier sprake van strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Ad 4. Startpositie bij vergunningverlening

Zolang de wet niet van kracht is kunnen online aanbieders, die zich aan de handhavingcriteria van de Kansspelautoriteit houden, zich in een vrij comfortabele positie voorbereiden op de legale toegang tot de Nederlandse markt. De speelautomatenbranche staat er veel slechter voor en dient nog de online markt op te gaan: de investeringscapaciteit is beperkt. Zij hebben nog geen spelers online terwijl de huidige online aanbieders die wel hebben. Het is volgens de VAN dan ook zaak de huidige vergunninghouders een voorsprong te bieden in de vorm van een *pre launch of fast lane*. Dit versnelt het tot stand brengen van een gelijk speelveld.

De VAN verzoekt u vriendelijk deze standpunten bij uw advisering te betrekken en is u bij voorbaat erkentelijk voor de aandacht die u aan deze brief wilt besteden.

Met vriendelijke groet,

Drs. G.Ph. Huffnagel,
Voorzitter a.i.